

# SGS MILIEU OPLEIDINGEN

SGS House, Antwerpen, voorjaar 2010

41<sup>ste</sup> editie

De opleidingen **inzake milieu en veiligheid** die SGS Environmental Services organiseert, beogen een snelle en efficiënte introductie tot de milieuwetgeving en de implementatie ervan in de onderneming.

Hierdoor krijgen de milieucoördinatoren, maar ook vele anderen, inzage in wettelijke, technische en administratieve bepalingen waarmee men tijdens de uitvoering van de job geconfronteerd wordt of zal worden.

Bij de samenstelling van dit programma werd opnieuw veel aandacht en zorg besteed aan de relatie tussen de milieuwetgeving en de praktijk van elke dag. Vanzelfsprekend worden op deze wijze alle relevante aspecten van het milieubeleid vanuit een praktijkgericht oogpunt behandeld.

Voor de 41ste editie worden er op 25 mei 2 nieuwe modules georganiseerd m.b.t. bouwakoestiek en geotechniek. Deze modules zijn vooral gericht op de doelgroepen architecten, aannemers en verantwoordelijke ingenieurs op de werf. Toch kunnen deze opleidingen ook voor andere ondernemingen uit de bedrijfswereld nuttige informatie bevatten.

De docenten worden door SGS zorgvuldig geselecteerd, waarbij per sessie geopteerd wordt voor een combinatie van sprekers uit de bedrijfswereld, de overheid en de eigen SGS-organisatie.

Deze 41ste editie is dan ook het bewijs dat de geboden praktijkwaarde na zoveel jaren nog steeds sterk wordt geapprecieerd.

**Classification, Labelling and Packaging regulation (CLP):**

23 maart 2010

**Energie:**

30 maart 2010

**Vlarem I & II, het decreet BIM:**

22 april 2010

**Gevaarlijke Stoffen:**

6 mei 2010

**Fugatieve emissies:**

11 mei 2010

**REACH:**

20 mei 2010

**Bouwakoestiek:**

25 mei 2010

**NIEUW!**

**Grondig onderzoek... stabiliteit voor het leven:**

25 mei 2010

**NIEUW!**

**Afvalstoffen: ontwerpdecreet kaderrichtlijn versus huidig wettelijk kader:**

27 mei 2010

**De genoten opleiding komt in aanmerking voor de verplichte aanvullende opleiding van de milieucoördinator**





## 1 CLASSIFICATION, LABELLING and PACKAGING REGULATION

dinsdag 23 maart 2010 (halve dag) Van 13.30u tot 17.00u

**Bent u voorbereid op de nieuwe wettelijke verplichtingen?**

Inleiding

**Linda Desiron**, Reach & Safety expert, SGS Belgium NV

De CLP-verordening legt de criteria vast voor de classificatie van chemicaliën op basis van de intrinsieke gevaarseigenschappen en bepaalt de elementen vereist voor een geharmoniseerde communicatie via etikettering en veiligheidsinformatiebladen (Safety Data Sheets, SDS).

De impact van de CLP-verordening op het bedrijfsleven mag niet onderschat worden.

In deze studienamiddag zal een overzicht gegeven worden van de directe (aanpassingen met betrekking tot de gevarenklassificatie, de SDS en het etiket) en de indirecte impact (op andere regelgeving, bedrijfsprocedures, software, etc.) die de CLP-verordening zal hebben op uw bedrijf. Dit zal u toelaten een actieplan tot implementatie op te stellen.

Daarbij zullen we u ook een stand van zaken rond CLP geven zodat u op de hoogte bent van de laatste informatie/documentatie.

**Tine Cattoor**, Adviseur productbeleid-VLARIP projectleider, Essenscia

## 4 GEVAARLIJKE STOFFEN

donderdag, 6 mei 2010 (volledige dag) Van 09.00 tot 17.00u

**Gevaarlijke stoffen: hoe classificeren volgens de verschillende regelgevingen?**

Inleiding

**Bob Gorrens**, Afdelingshoofd Veiligheid & MSDS, SGS Belgium NV

Het doel van een SDS (Veiligheidsinformatieblad) is om de professionele gebruiker in staat te stellen om de nodige maatregelen te kunnen nemen ter bescherming van gezondheid, veiligheid en milieu aan de hand van de classificatie van de gevaarlijke stoffen. Hoe worden gevaarlijke stoffen ingedeeld? (volgens Vlare, transportreglementering, Europese richtlijnen (67/548/EG, 99/45/EG).

Het is van cruciaal belang dat de gevaarlijke stoffen correct ingedeeld worden zodat de vergunning, het transport, de etikettering, enz op een betrouwbare basis steunen. Verder wordt tijdens de studiedag kort de praktische impact van de nieuwe CLP-verordening op de bedrijfswerking behandeld.

Tijdens deze basisopleiding komen naast de SDS eveneens volgende classificatie-methoden aan bod:

Seveso-toetsing

**Bob Gorrens**, Afdelingshoofd Veiligheid & MSDS, SGS Belgium NV

SDS + impact toekomstige CLP-verordening

**Linda Desiron**, SDS expert, SGS Belgium NV

Indeling volgens Vlare

**Koen Van Marcke**, milieudeskundige, Wiels & Partners

Transportreglementering

**Chris Maes**, expert transport gevaarlijke goederen, 3M

## 5 FUGITIEVE EMISSIES

dinsdag, 11 mei 2010 (halve dag) Van 13.30u tot 17.00u

**Lekverliezen : na een decennium aandacht voor de geleide emissies van "vluchtige organische stoffen" (VOS) worden de niet-geleide VOS of fugitieve VOS-emissies in Vlaanderen steeds belangrijker. De rapportage verplichting van potentieel lekkende bedrijven geldt vanaf 2010!**

Inleiding

**Dries Van Hooydonk**, hoofd departement fugitieve emissies, SGS Belgium NV

Tijdens deze studienamiddag worden de verschillende wetgevende en beleidsmatige initiatieven in detail toegelicht. Zo krijgt u een overzicht van uw (huidige en toekomstige) verplichtingen op gebied van meten, berekenen en in kaart brengen van de niet-geleide emissies.

Speciale aandacht gaat naar het controleren van uw fugitieve emissies (= emissies aan flenzen, ventielen, pompen, etc.). Berekenings- en datamanagementtechnieken worden vanuit een praktijkgericht standpunt op overzichtelijke wijze voorgesteld.

Als praktijkvoorbeeld wordt een meetproject van de Nederlandse DCMR van 2008 voorgesteld, waarbij niet is uitgegaan van metingen aan apparatuur zelf, maar wel rondom potentieel vervuilende bedrijven in de provincie Zuid-Holland. Het betreft de Zweedse SOF methode (solar occultation flux) met enkele opmerkelijke resultaten die tot nadenken stemmen.

Beleidsmatige aspecten in Vlaanderen (het VOS-beleid, de visie, de evolutie)

**David Knight**, LNE Cel Lucht

Meettechnieken en datamanagement

**Dries Van Hooydonk**, hoofd departement fugitive emissions, SGS Belgium NV

Praktijkvoorbeeld SOF metingen DCMR Zuid-Holland

**Willem-Jan Okkerse**, luchtdeskundige DCMR Zuid Holland

## 2 ENERGIE

**dinsdag 30 maart 2010 (halve dag)** Van 13.30u tot 17.00u

**Energie besparen in de industrie begint bij procesanalyse. Energy Management kan gelinkt worden aan de Europese Norm: "Energy-Management: EN 16001 VS 50001"**

Inleiding

*Kristin Driessens, Afdelingshoofd EIA & Compliance, SGS Belgium NV*

Energie management start bij procesanalyse. Hoeveel energie heb ik nodig om van grondstof tot eindproduct te komen? Wat is het energieverlies (meestal restwarmte) en kan dit energieverlies herbruikt worden in het proces?

*Willy Somers, Senior Consultant, INDEA*

Praktische uitwerking wordt gegeven aan :

- smart pumping systems
- economische rendabele benutting van restwarmte

*Valérie De Grootte, Consultant, INDEA*

## 6 REACH voor artikelen

**donderdag 20 mei 2010 (halve dag)** Van 13.30u tot 17.00u

**Wat zijn de vereisten?**

Inleiding

*Linda Desiron, Reach & Safety expert, SGS Belgium NV*

De chemische industrie is momenteel druk in de weer om de registratiedossiers in orde te maken tegen de deadline van 1 december 2010. Daarbij hebben producenten, importeurs en ook downstream users zich conform gesteld aan alle andere bijkomende eisen die REACH oplegt.

En u als **artikelenproducent of -importeur**, kent u de REACH-eisen aangaande uw artikelen? Weet u welke stappen u moet ondernemen?

De eisen aangaande registratie, notificatie en communicatie worden apart voor artikelen in de REACH-wetgeving beschreven (ref. Artikel 7, Artikel 33, etc..).

Dit leidt tot het aanpassen van bedrijfsprocedures en het verzamelen van data om de conformiteit van de artikelen onder REACH aan te tonen. Met name de "Substances of Very High Concern" en de verschillende stoffen opgenomen in de restrictie-lijst (Annex XVII) dienen beheerst te worden.

In deze praktijk-gerichte studienammiddag zal een overzicht gegeven worden van de vereisten aangaande REACH voor artikelen. Zodoende kunt u een checklijst opmaken die u zal toelaten de verschillende eisen op conformiteit af te vinken.

*Linda Desiron, REACH & Safety expert, SGS Belgium NV*

## 3 VLAREM I & II, het decreet BIM

**donderdag, 22 april 2010 (volledige dag)** Van 09.00 tot 17.00u

Inleiding

*Kristin Driessens, Afdelingshoofd EIA & Compliance, SGS Belgium NV*

Van de milieuoördinator wordt veel gevraagd: taken, verantwoordelijkheden, rapporteringen, e.a. zijn hem niet vreemd. In het eerste deel betreffende Vlarem I en II wordt een overzicht gegeven van vigerende wetgeving met aanduiding van de laatste wijzigingen, van kracht gegaan op 1 maart II. Eveneens wordt het decreet BIM met bijhorende aansprakelijkheden toegelicht.

*Mario Deketelaere, Advocaat bij Baker & Mc Kenzie, gastprofessor en lector bij diverse hogescholen.*

In een tweede deel zal de Milieu-inspectie van LNE haar structuren en werking toelichten en informatie geven over haar actieplannen en aandachtspunten. Evident dat ook de directe interactie tussen de milieuoördinator en de Milieu-inspectie aan bod komt.

*Martine Blondeel, Diensthoofd Hoofdbestuur Milieu-Inspectie, LNE-Vlaanderen*

Na een overzicht van het wettelijke kader waarin de milieuoördinator opereert, wordt meer in detail ingegaan op een aantal praktijksituaties waarmee een milieuoördinator geconfronteerd wordt.

*Danny Wiels, milieu- en veiligheidsconsultant bij Wiels & Partners*

Afsluitend is er gelegenheid om uitleg te vragen over eigen probleemsituaties of ervaringen.

## 7 BOUWAKOESTIEK **NIEUW!**

**dinsdag, 25 mei 2010 (halve dag)** Van 09.00u tot 12.30u

Inleiding

*Dries Van Hooydonk, Afdelingshoofd Geluid & Trillingen, SGS Belgium NV*

In situaties met een hoge geluidbelasting als gevolg van verkeersgeluid zijn maatregelen aan de bron of in de overdrachtsweg (schermen, geluidswallen,...) vaak niet voldoende om het geluidsniveau in de verblijfsruimten van woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Passieve beschermingsmaatregelen in de vorm van een verhoogde gevelisolatie zijn vaak de enige mogelijkheid.

Dit kan in de praktijk bereikt worden door het aanbrengen van specifieke geluidwerende voorzieningen in het gevelvlak. Het is ook een middel om hinder door bronnen binnenshuis (televisietoestel, lift in de traphal) te verminderen.

Nieuwe woningen of appartementen, maar ook andere gebouwen met een geluidgevoelige bestemming zoals scholen, hospitalen,... moeten aan specifieke akoestische eisen beantwoorden.

Vergelijking tussen laboratorium meetwaarden en in situ meetwaarden. Welke 'onzekerheden' dienen in acht genomen te worden?

*Dries Van Hooydonk, hoofd departement geluid en trillingen SGS Belgium NV*

Praktische tips voor uitvoering van verbeterde akoestische gevels en daken :

- keuze afwerking van ramen en vensters,
- keuze en afwerking van deuren,
- aansluiting van daken aan muren.

*Debby Wuyts of Bart Ingelaere van het WTCB.*

Praktische tips voor verbetering van lucht- en contactgeluidsisolatie tussen vertrekken.

*Dries Van Hooydonk, hoofd departement geluid en trillingen, SGS Belgium NV*

**Deze opleiding richt zich in hoofdzaak tot architecten, aannemers en verantwoordelijke ingenieurs op de werf**

# 8 GRONDIG ONDERZOEK ... **NIEUW!** stabiliteit voor het leven

**dinsdag, 25 mei 2010 (halve dag)** Van 13.30u tot 17.00u

**Grondonderzoek - geotechnische karakterisatie en gebruik in ontwerp**  
Meer dan wie dan ook weet de projectleider, of dit nu de aannemer zelf, de architect of de verantwoordelijke ingenieur is, dat kennis van technieken de basis is van correcte beslissingen. Algemene kennis is alom aanwezig maar specifieke disciplines kunnen net het kleine verschil uitmaken tussen slagen of mislukken, en dit zowel op technisch als op budgettair vlak.

Deze module heeft de ambitie enkele van deze lacunes in te vullen.

Inleiding

**Luc Verhelst**, *Manager Geotechniek, SGS Belgium NV*

- algemene voorstelling grondonderzoek
- uitgebreide bespreking van sonderingen:
  - verschillende voertuigen en panda
  - verschil tussen mechanisch - elektrisch – piezoconus
  - voorstelling resultaten + geologische interpretatie van grafieken

**Hannelore Van Kriekingen**, *Geoloog Geotechniek, SGS Belgium NV*

- geotechnische interpretaties van sonderingen
- boringen - met geroerde en ongeroerde staalname - bepaling grondwaterstand en peilbuizen – bronbemalingen
- laboproeven
- gebruiken van al deze parameters in het ontwerp
- case study

**Bart van Zegbroeck**, *ir.lic. en gastprofessor grondmechanica XIOS Hasselt, Jan Maertens & Partners bvba*

**Deze opleiding richt zich in hoofdzaak tot architecten, aannemers en verantwoordelijke ingenieurs op de werf**

# 9 AFVALSTOFFEN: ONTWERPDECREET KADERRICHTLIJN VERSUS HUIDIG WETTELIJK KADER

**donderdag, 27 mei 2010 (volledige dag)** Van 09.00 tot 17.00u

**Praktische toepassingen en verwerkingstechnieken**

Inleiding

**Sandrina Toelen**, *Sales Manager Regio West, SGS Ewacs NV*

Europese wetgeving, ontwerpdecreet kaderrichtlijn afval, Vlarea, een afvalregister, overbrenger vs verwerker, opslag van afvalstoffen, vergunningsplicht, aanvaardingsplicht..

Van bovenstaande onderwerpen wordt niet enkel het wettelijk kader geschetst, maar ook de toepassingen worden geoeffend (Euralcodes toekennen, indeling gevaarlijk vs niet-gevaarlijk afval).

**John Wante**, *Afdeling afvalstoffenbeheer, dienst Europa, OVAM*

**Bart Geeraerts**, *Milieu- en kwaliteitsverantwoordelijke, SGS Ewacs*

Bovendien worden enkele verwerkingsmethodes in detail toegelicht:

- Biologische en fysico-chemische verwerking van afvalstoffen
- Bodemreinigingstechnieken
- Verbranding versus storten van afvalstoffen
- Verbranding afvalstoffen in de cementindustrie

**Alain Konings**, *QESH manager, Indaver Benelux*

**Inge Huysegems**, *Account Manager, Geocycle*

**Erik Sweevers**, *QSH Manager, Sita Remediation*

**Guido Momerency**, *SHEQ Manager, Marpobel*

## Praktische informatie

**Locatie :**

SGS House  
Noorderlaan 87  
2030 Antwerpen  
Tel. : 03/545.44.00

Een volledige-dag-opleiding start om **09.00u** en eindigt rond **17.00u**.  
Er wordt lunch voorzien tussen 12.30u en 13.30u.

Een halve-dag-opleiding start om **13.30u** en eindigt rond **17.00u**.

Er is voldoende parkeergelegenheid op de parking achter het SGS House.

**SGS House is eveneens te bereiken met het openbaar vervoer met volgende lijnbussen : 720-730-760-761-770-771 (www.delijn.be).**

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij Linda De Schutter op het nummer **03/545.87.50**, of via mail [Linda.deschutter@sgs.com](mailto:Linda.deschutter@sgs.com)

## Inschrijvingen

Inschrijven kan u door ingesloten **inschrijvingsformulier te zenden naar:**

SGS Belgium NV  
T.a.v. Linda De Schutter.  
Haven 407, Polderdijkweg 16  
2030 Antwerpen  
Fax : 03/545.87.69  
mail [Linda.deschutter@sgs.com](mailto:Linda.deschutter@sgs.com)

De prijs voor **een volledige dag** bedraagt **€ 460,-** (excl. BTW).

De prijs voor **een halve dag** bedraagt **€ 300,-** (excl. BTW).

In het geval u wenst in te schrijven op beide modules van **dinsdag 25 mei 2010**, bedraagt de prijs hetzelfde als de deelnemersprijs voor een volledige dag, zijnde **€ 460,-** en wordt er eveneens lunch voorzien.

**Wacht met betalen tot u een factuur ontvangt.**

Als u verhinderd bent, kan een collega uw plaats innemen.  
Annulering van uw inschrijving is, **uitsluitend schriftelijk**, mogelijk tot 7 kalenderdagen voor het begin van de opleiding. Daarna blijft bij annulering het volledige inschrijvingsgeld verschuldigd.